

TÜRK FARMAKOLOJİ DERNEĞİ

SAYI:88 NİSAN-HAZİRAN 2006

BÜLTENİ

ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANIR

Prof. Dr. R. KAZIM TÜRKER
1928-2006

TÜRK FARMAKOLOJİ DERNEĞİ BÜLTENİ

SAYI:88 NİSAN - HAZİRAN 2006
ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANIR

Türk Farmakoloji Derneği Yayını

Sahibi

Prof. Dr. Mehmet MELLİ

Sorumlu Yayın Müdürü

Doç. Dr. Bülent GÜMÜŞEL

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Nurettin ABACIOĞLU

Prof. Dr. Eyüp Sabri AKARSU

Doç. Dr. Zafer GÜNEY

Doç. Dr. Ümit YAŞAR

Doç. Dr. Pelin KELİCEN

Doç. Dr. Remzi ERDEM

Uzm. Dr. Cemal ENSERT

Uzm. Dr. Sedat ALTUĞ

Bülten Ücretsiz Olarak
Farmakoloji Derneği Üyelerine Gönderilir.

Yazışma Adresi

Doç. Dr. Bülent GÜMÜŞEL

Hacettepe Üni. Eczacılık Fakültesi

Farmakoloji Anabilim Dalı

Sıhhiye, 06100 ANKARA

Tel: (0-312) 305 20 81 - 305 21 31

Faks: (0-312) 309 21 56

e-posta: gumusel@hacettepe.edu.tr

Bültende yayınlanan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir.

www.tfd.org.tr

Uygulama ve Baskı:

Alp Ofset (0-312) 230 09 97

Ali Suavi Sokak No:60 Maltepe/ANKARA

web site: www.alpofset.com.tr

Önsöz

Değerli Meslektaşlarım,

Geçtiğimiz günlerde camiamızı ilgilendiren üzücü ve sevindirici çeşitli olayları birarada yaşadık. Sizlere çeşitli yollarla duyurduğumuz üzere, derneğimizin kurucu üyelerinden, sadece farmakolojide değil, ülkemizde sağlık bilimlerinde araştırma yapmada ve araştırma sonuçlarını uluslararası yayın haline getirmede öncü rol oynayan değerli hocamız Prof. Dr. Rüştü Kazım Türker'i 2 Nisan Pazar günü kaybettik. Kendisini 4 Nisan Salı günü sevgili öğrencilerinin, farmakologların, arkadaşlarının, dostlarının katıldığı bir cenaze töreniyle toprağa verdik. Sizlerden gelen üzüntülerinizi, en içten duygularınızı belirten taziye mesajları için çok teşekkür ederim. Bültenimizin bu sayısında rahmetli hocamızla ilgili çeşitli yazıları bulacaksınız. Hocamızın ilk ölüm yıldönümünde sizlerin katılımıyla bir anma toplantısı yapmayı planlıyoruz. Bu konudaki gelişmeler ileriki tarihlerde sizlere duyurulacaktır.

Yaşamda üzüntüler ve sevinçler birarada yaşanıyor. 8-10 Mart 2006 tarihlerinde Uludağ-Bursa'da yapılan "Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerleri Prof. Dr. Orhan Altınkurt" toplantısı esnasında farmakoloji mesleğinde 40 yılını dolduran dernek üyesi farmakolog hocalarımıza, farmakolojiye yaptıkları hizmetleri için teşekkürlerimiz ve minnet duygularımızla plaket takdim ettik. Bu uygulamayı bir gelenek haline getirip, bundan sonra meslekte 40 yılını dolduran hocalarımıza "Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerleri" toplantıları esnasında plaket takdim edeceğiz. Hocalarımızı bu şekilde hatırlamanın, bu toplantıların da formatına uygun olduğunu düşünüyoruz.

14 Nisan 2006 tarihinde İstanbul'da yapılan Novartis Günleri'nde, değerli hocamız Prof. Dr. Alaeddin Akçasu'ya, "Novartis Onur" ödülü verilmiştir. Farmakolojiye her yönüyle büyük katkılar sağlayan değerli hocamıza verilen bu ödül nedeniyle kendim ve sizlerin adına kendisini kutluyorum, uzun, sağlıklı bir ömür diliyorum. Bu toplantıda ayrıca farmakoloji proje destek ödülleri alan farmakologlar açıklanmıştır. Bültenin iç sayfalarında isimlerini ve projelerin adlarını bulabileceğiniz bu arkadaşlarımızı kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.

20 Nisan Perşembe günü 6 Mart 2006 tarihinde emekli olan değerli hocamız Prof. Dr. Sezen Koşay için Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde bir tören düzenlendi. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim dalı başkanı sayın Prof. Dr. Akgün Evinç ve bölümdeki arkadaşlara bu törene dernek yönetim kurulu başkanı olarak beni davet ettikleri için çok teşekkür ederim. Zerafet ve akılcılığın sembolü değerli hocamızın ne kadar sevildiğini bizzat bu törende gördüm. Bu konudaki izlenimlerimi bültenin gelecek sayısında sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bültenin bu sayısında duyurusunu göreceğiniz üzere 2 Haziran 2006 tarihinde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde "Genetik Araştırmalarda Kullanılan Yöntemlerin Farmakolojide Uygulamaları" isimli eğitim sempozyumu düzenlenecektir. Bu güzel şehrimizde yapılacak toplantıya katılımınız, bizleri ve en iyi şekilde ev sahipliği yapmak için elinden gelen gayreti gösteren arkadaşımız Prof. Dr. Hülya Sağmanlıgil Özdemir'i çok mutlu edecektir.

2 Haziran 2006 tarihinde Van'da görüşmek üzere saygılarımı ve sevgilerimi sunarım.

Prof. Dr. Mehmet Melli

Hocam Prof. Dr. R. Kazım Türker

Prof.Dr. Mehmet MELLİ

TFD Başkanı
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Değerli farmakologlar,

2 Nisan 2006 Pazar günü, özelde diğer işlevleri yanında farmakolojinin araştırma işlevine, genelde ülkemiz üniversitelerinde araştırmaya dikkat çeken değerli hocamız Prof. Dr. Rüştü Kazım Türker'i kaybettik. Türk toplumu olarak dikkati çeken bir özelliğimiz; genelde olaylara objektif yaklaşımdan çok subjektif yaklaşmamızdır. Bu husus, özellikle vefat eden bir insanın arkasından yapılan değerlendirmelerde çok belirgin olarak ortaya çıkar. Doğal olarak Kazım Hocamın da, çok olumlu kişilik özellikleri yanında, insan ilişkilerinde sıkıntılar yaratabilen bazı olumsuz özelliklerinin olması da kaçınılmazdır. Kazım Hoca gibi farmakolojiye uluslararası boyutta katkılar sağlamış ve birçoğumuza farmakoloji mesleğini seçmemizde belirleyici olmuş hocamızı, bu satırlarda olabildiğince nesnel olarak değerlendirmek doğru olacaktır.

Kazım Hocamın en belirgin özelliği araştırmaya verdiği önemdir. Araştırma ve araştırma sonuçlarının yayın haline getirilmesi, ülkemizde halen belirli akademik payeler elde etmek için yapılan ve bu payeler kazanıldıktan sonra vazgeçilen yaklaşımlar olma özelliğini korumaktadır. Bir başka deyişle araştırma yapmak, birçok akademisyen için bir yaşam biçimi değildir. Halbuki Kazım Hoca için araştırma yapmak, pek çok diğer işlevinin önüne geçen bir yaşam şeklidir. Bir anlamda onun varolma biçimidir. Kazım Hoca emekli oluncaya kadar araştırmadan vazgeçmemiş, neredeyse hergün laboratuvar çalışmalarına devam etmiştir.

Kazım Hoca, araştırmaya verdiği önemin yanında, araştırma sonuçlarını hızlı bir şekilde uluslararası dergilerde yayınlamak konusunda, sadece farmakologlara değil neredeyse ülkemizde tüm sağlık bilimcilerine öncülük etmiştir. Bilimsel çalışmaların ürünü olan bilimsel yayınların uluslararası bilim camiasında tartışılmasıyla anlam kazandığı ve bu nedenle uluslararası yayın yapmanın önemi tüm bilim camiasında kabul edilen bir gerçek olduğuna göre, Kazım Hocamın bu açıdan önderliği inkar edilemez. Ülkemizde uluslararası indekslere giren dergilerde yayın yapmak YÖK'ün getirdiği kurallar gereğince üniversitelerin gündemine girmişken, Kazım Hocamın 1960'lı yıllardan beri bu konunun öncülüğünü yapması son derece önemlidir.

Kazım Hocamın araştırmaya verdiği önemi vurgulayarak bir ölçüde, onun eğitimci yönüne haksızlık yaptığımı düşünüyorum. Laboratuvarda çalışırken genelde gergin olan, deneylerin istediği gibi gitmediği zaman elindeki aletleri sağa sola atan Kazım Hoca, derste öğrencileriyle birlikte son derece mutlu olurdu. Bir öğrencinin, uykunun REM fazına girmediyse, Kazım Hocanın anlattıklarını derste öğrenmemek gibi bir şans yoktu. Zaten davudi sesi ve keyifli anlatımı, hiçbir öğrencinin, bırakınız uyuklamayı, dikkatini dersten başka bir yere odaklanmasına izin vermezdi. Hocamın ders anlatırken en hoşuna giden hususlardan birisi, ders esnasında sorduğu sorulara öğrencilerinin doğru yanıt vermesiydi. Bu öğrenciler Hocamın "bu çocuk ileride Nobel alacak" şeklinde taltif etmesine, neredeyse Nobel almış gibi sevinirlerdi.

Hocam Prof.Dr. Kazım Türker

Kazım Hocamın hizmet alanında da ülkeye çok önemli katkıları olmuştur. Herşeyden önce ülke çıkarlarını her türlü kişisel çıkarın önünde tutan gerçek bir milliyetçiydi. Gerçekten bir şeyler üretmediği alanlarda hizmet işlevini yerine getirmek onun için ne kadar çekilmez, sıkıcı olmuştusa, yaşama aynı bakış açısıyla baktığı, sevdiği insanlarla birlikte son derece verimli, ülke çıkarlarını ön plana çıkaran çalışmalar yapmıştır. Bu kapsamda, burada saygıyla andığım rahmetli Prof. Dr. Nusret Fişek ile Türk Tabipleri Birliğinde, çok sevgili öğrencisi sayın Prof. Dr. Mustafa İlhan ile birlikte TÜBİTAK'ta, o zamanki bakan sayın Prof. Dr. Kaya Kılıçturgay ile birlikte Sağlık Bakanlığında, o zamanki başkan sayın Prof. Dr. Kemal Gürüz ile birlikte YÖK'te yaptığı çalışmaları vurgulamak isterim.

Kazım Hocam yaşamı boyunca bilim adına, ülke adına, öğrencileri adına devamlı üretmiştir. Saygınlığı olan uluslararası dergilerde ses getiren yayınlar yapmamız, öğrencilere farmakolojiyi en iyi şekilde öğretmemiz, ülke çıkarlarını gözeterek topluma hizmette bulunmamız, bir yerlerden bizleri seyrediyorsa, onu çok mutlu edecektir.

Bir öğrencisi olarak kendi adıma ve Türk Farmakoloji Derneği Yönetim Kurulu Başkanı olarak tüm farmakologlar adına bize örnek alınacak bir model oluşturduğu, farmakoloji biliminin ülkemizde ve uluslararası arenada saygınlığını artırdığı ve ülke çıkarlarını her zaman her türlü kişisel çıkarın üstünde tuttuğu için teşekkür ediyor ve kendisini rahmetle, saygıyla anıyorum.

Nur içinde yat aziz hocam.

Arkadaşım

Prof. Dr. Kazım Türker

Prof. Dr. S. Oğuz KAYAALP

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
Farmakoloji Anabilim Dalı
Emekli Öğretim Üyesi

Kazım Türker'i 1963 Eylülünde ABD'den Ankara Tıp Fakültesi Farmakoloji Kürsüsündeki görevime dönünce tanıdım. Genç arkadaşlarımı onu yakın zamanlardaki eylemleri ve başarıları ile tanırlar. Onun için ben bu yazıda eski anılarımı dile getireceğim.

Beni ilk etkileyen yönü İstanbul Üniversitesinde çok başarılı bir tıp eğitiminden sonra Tedavi Kliniğinde başladığı iç hastalıkları ve farmakoloji ortak uzmanlık eğitiminden sonra meslek olarak iç hastalıklarını değil, farmakolojiyi seçmiş olması idi. 1950'li yıllarda farmakoloji, diğer tıp temel bilimleri gibi, uğraş alanı olarak bugünkü kadar tanınmamış ve gelişmemişti. Tıp Fakültesi mezunlarının gözünde tercih edilen bir alan sayılmazdı.

Klinik dallarda uzmanlık eğitimine başlayacaklar için maaşlı asistan kadrosu genellikle yoktu ve buna ancak 2-3 yıl ücretsiz olarak "volonter" asistan ve sonra "fahri" asistan olarak çalıştıktan sonra ulaşıldı. Farmakolojiye pek rağbet edilmediği için Farmakoloji kürsüsünde daima boş kadro bulunurdu. İşin bir de manevi yönü vardı. Farmakoloji asistanlığına girenlere sınıf arkadaşları en hafif deyimleriyle yukardan ve küçümseyerek bakma gafleti içindelerdi.

Böyle bir ortamda elinde gıpta edilen bir klinik dalda uzmanlık diploması olan bir doktorun, geleceğini farmakolojiye adanması temel tıp bilimlerinde araştırma yapmaya karşı aşırı bir isteğin ve bundan heyecan duymanın somut bir göstergesi idi. İşte Kazım Türker

arkadaşım böyle bir heyecan ve bilim aşkıyla farmakoloji mesleğine başlamış olmalıydı. Bu heyecanını ve sevgisini 1997'de sağlık nedeniyle uğradığı talihsizliğe kadar aktif bir şekilde 40 yılı aşkın bir süre hiç azalmadan sürdürdü. Farmakoloji ile olan ilişkisinin altında sadece fikirselsel bir tatmin duygusu değil, derin bir coşku yatıyordu. Meslek yaşamının en mutlu, en coşkulu anları laboratuvarında kendi deyimleriyle çalıştığı "setap"ının başında araştırmaya daldığı zamanlardı. Laboratuvara herkesten önce gelir ve oradan en son çıkan olurdu. En sevdiği klasik müzik ezgileri ve en anlamlı, hamasi şiir alıntıları ağızından o zaman dökülürdü. Bunu belirtmezdi ama, laboratuvarını bir mabet gibi görür ve eminim ki laboratuvar çalışmasını bir ibadet sayardı.

Eğitici olarak ve araştırmacı olarak dinamik, enerji ve fikir dolu üstün bir bilim adamı idi. Takdir ettiğim müstesna yönlerinden biri, bilim adamlığını laboratuvar adamlığı ile eşleştirmesi idi.

1960 ve 1970'li yıllarda, YÖK düzeni gelene kadar, fakültelerin öğretim üyeleri, büyük fakültelerde nerdeyse her hafta toplanan ve yarım gün süren "profesörler kurulu" toplantılarında fakültenin akademik ve yönetsel işleri üzerinde bazen çok ateşli olan görüşmeler, tartışmalar yaparlardı ve kararlar alırlardı. Kazım Türker bu toplantılarda araştırmaya ve bilgi üretimine ilginin azlığını, yayınların kıtlığını vurgulayan ve araştırma uğraşının promosyonunu yapan az sayıdaki kurul üyelerinden biri idi. Bunun için adı fakültesindeki

Arkadaşım Prof.Dr. Kazım Türker

öğretim üyeleri arasında "paper" Kazıma çıkmıştı. Tıp öğrenimi sırasında gösterdiği başarılar nedeniyle, sınıf arkadaşlarının ayrıntılı ve kapsamlı bir anatomi atlasının yazarından türettikleri bir adla "Sobotta" Kazım diye anılmış.

Bilimsel tutkuları yanında ülkemizin bilim dışı alanlardaki geri kalmışlığını düzeltmeye yönelik tutkuları ve yol gösterici girişimleri de vardı. Bunları Cumhuriyet gazetesinde yayımladığı sosyopolitik tonlu makalelerde dile getirirdi.

Meslek yaşamının heyecanları yanında, doğduğu yer olan İspir ilçesinin bir bucağında kırsal özgürlük içinde geçirdiği çocukluk ve ilk gençlik yıllarının heyecanları ile de dolu idi. Yakın arkadaşlarına sık sık Kaçkar dağları ve memleketi ile ilgili anılarını büyük bir zevkle anlatırdı.

Anadolulu olma yanıyla daima öğünen gerçek bir vatanseverdi. Kendisini saygı, sevgi ve rahmet dilekleriyle anıyorum.

Ruhu şad olsun.

Sınıf Arkadaşım

Prof. Dr. R. Kazım Türker

Prof. Dr. Hadi ÖZER

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Radyoloji Anabilim Dalı
Emekli Öğretim Üyesi

Kazım Türker'in edebiyete intikalinin bilim dünyamıza ve bizlere getirdiği hüznün hiç şüphe yok ki ülkemizin düşün insanlarını da derinden üzmüştür;

Memleketini seven, uğraş alanı olan bilim dalını yüceltmeye, Cumhuriyetimizin değerlerini korumaya ve koruyacak kişiler yetiştirmeye adanmış kişiliğini tanımlamak için menfur bir suikast sonucu yitirdiğimiz Uğur Mumcu'nun o Pazar günkü programında rahatsız olan dostu Kazım'ı ziyaret etmesinin de bulunduğu kendisinden dinlemiş olmamız sanırım yeterlidir. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin 1952 yılı mezunları Kazım'ı çok çalışkan ve Beyazıt Merkez kütüphanesinde bir okuma yeri kapmak için sabahın çok erken saatinde kuyruğun en önünde bekleyen kişi olarak tanır ve o dönemin meşhur Anatomi atlasının her sayfasını ezberlemiş olması nedeniyle de SOBOTA Kazım diye çağırırdık.

Uzmanlık eğitimimizi farklı dallarda yapmanın getirdiği ayrılık yıllar sonrasında eşimin Ankara'da Farmakoloji camiasına katılması ile sonlanmış, daha sonraki yıllarda neredeyse ben de Kazım'ın talebesi olmuşum. Zira 60 lı yıllarda Farmakoloji gündemine oturan Prostoglandinlerle olan çalışmalarından etkilenen ben mesleki uğraşlarıma süre için de olsa, Farmakoradyolojik çalışmalarını da kattım.

Sevgili arkadaşım ve dostum; bilime ve bilim toplumuna kazandırdıkların için sana sonsuz teşekkürlerimi sunarken Allah'tan rahmet ve başta eşin olmak üzere yaşayanlarına ve seni sevenlere sabırlar dilerim

40 Yıl Plaketlerimiz Hocalarımıza Takdim Edildi

Türk Farmakoloji Derneği Yönetim Kurulu, derneğimizin kuruluşunun kırkıncı yılı bağlamında farmakoloji bilimine 40 yılı aşkın süredir hizmet veren veya Türk Farmakoloji Derneği'ne 40 yıldır üye olan, emekli olmuş veya halen çalışan hayattaki farmakolog meslektaşlarımıza teşekkürümüzün bir göstergesi olarak "plaket" verilmesine karar vermiştir. Bu bağlamda hocalarımıza plaketleri 8-10 Mart 2006 tarihleri arasında Uludağ Ağaoglu Resort Otel'de düzenlenen "Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Semineri, Prof. Dr. Orhan Altinkurt Toplantısı"nda takdim edilmiştir.

Plaket takdim edilen hocalarımızın listesi

1. Prof. Dr. Alaeddin AKCASU
2. Prof. Dr. Gül AYANOĞLU DÜLGER
3. Prof. Dr. Firuz BAYSAL
4. Prof. Dr. Akgün Evinç ÇAKIROĞLU
5. Prof. Dr. Hasan GACAR
6. Prof. Dr. S. Oğuz KAYAALP
7. Prof. Dr. Burhan KIRAN
8. Prof. Dr. Sezen KOŞAY
9. Prof. Dr. Aslı ÖZER
10. Prof. Dr. Zeki ÖZÜNER
11. Prof. Dr. Gültekin SUNAM
12. Prof. Dr. Özenç TİMLİOĞLU
13. Prof. Dr. R. Kazım TÜRKER

Türk Farmakoloji Derneği Yönetim Kurulu olarak farmakoloji bilimine 40 yıldır hizmet veren hocalarımızın önümüzdeki yıllardaki plaket törenlerinin de Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerlerinde yapılmasına karar verdik.

Önümüzdeki sene törenimizde görüşebilmek ümidimizle.

Kırk Yılın Ardından

Prof.Dr. Burhan Kıran

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Anabilim Dalı
Emekli Öğretim Üyesi

Nazik mesajınızla 'Bilim Hayatımdaki 40 Yıla Bakışımı', acaba yazmak ister miyim? Diye soruyorsunuz. Bunu deneyeceğim. Elbette zihnimde zaman zaman gözden geçirdiğim bir muhasebe oluyor. Bunu kısaltmağa ve isimlere temas etmeden yapmağa çalışacağım. Zira günlük tutmadım. Kimseyi ihmal etmemek için bunu yapıyorum. Hatırladıklarımınla yazacağım.

Ben farmakoloji'ye asistan olarak girdiğimde 2 tane, içinde yerleşik insan bulunan ve biraz mazisi olan, departman vardı. Ankara Tıp ve İstanbul Tıp. Önce bir hekim olarak ABD'deki kısa çalışmamda, rutin hasta bakımından zevk almadığımı fark ettim. Gördüğüm hastaların % 90 veya fazlasının tanısı belliydi veya kolayca anlaşılabilirdi. Size olayı düzenlemek kalıyordu. Araştırmada çalışmağa karar verdim, bunu Türkiye'de yapmayı seçtim, zira bir yerim olmasının iyi olacağını düşündüm. Bana Ankara Farmakolojisiyi tavsiye eden tanıdıklarım oldu ve dönerek oraya girdim.

İlk fark ettiğim, benim klasik anlamda bir memur olmadığım, bu meslekte olamayacağım oldu. Erken gelirim, geç giderim, akşam, hafta sonu gelir çalışırım. Bu benim işimdi. Türk halkının hizmetinde olduğumu, bana ulaşan her başvuruya ciddi bir yanıt vermem gerektiğine de karar verdim.

Farmakoloji, elbette ki deneysel düzene dayanan bir bilim dalıdır. Buna tümüyle uydum. Descriptive olmaktan ziyade, sayısal sonuçlar elde edebilmekten

yana oldum. Ariens'in kitabının Ankara Farmakoloji'nin kütüphanesinde (ki zengin bir kitaplıktı. Otuzu aşkın dergi geliyordu.) bulunduğunu fark ettik. Sanırım Türkiye'de ilk olarak pD₂, pA₂ gibi kavramları içeren yayınlar yaptık. Bu arada Dünya'da klasik farmakolojinin (izole doku ve organlar, doku ve organ perfüzyonları, bütün hayvan deneyleri, vb) yanına biyokimyasal değerleri de katmanın, olayların anlaşılmasında önemli katkılarının olabileceğini gösteren yayınlar çoğalıyordu. Buna uymağa çalıştık. Çünkü bu bize daha doğru göründü.

Diğer fark ettiğimiz bir husus, insanın bir veya iki ana konusunun olmasının daha faydalı olacağıydı. Buralarda derinleşmek, daha çok katkıda bulunmak, ve hatta şansımız varsa ve biz yeteri kadar uyanık olabilirsek biyolojide temel mekanizmalara katkı sağlamak olanağı hasıl olabilirdi. Bu arada kendi kendimize, deneylerin sonuçlarını sayısal ve karşılaştırmalı elde edebilmenin yanında; elde ettiğimiz sonuçların spesifik veya nonspesifik, doza bağımlı veya değil, antagonize edilebilen veya edilemeyen, direkt veya indirekt, vb tarzlarda olup olmadığının incelenmesinin, farmakoloji mesleğinin temel kavramlarından olduğunu öğrendik. Mesleğimizi iyi icra etmek, bize ancak bu yakışırdı, ve biz buna sadık kaldık.

Yayın konusunda başlangıçta epey hevesli idik. Yurt dışı yayınların önemli olduğuna karar verdik. Yayınları

Kırk Yılın Ardından

farmakolojinin başlıca dergilerinde yapmağa çalıştık. Sanırım Türkiye kaynaklı farmakoloji yayınlarının uluslararası ortamda artması 1960'larda bizlerle başladı ve diğer tıp dallarına öncülük etti. Bir süre sonra yayın konusunda daha seçici olmağa karar verdim. Daha sonra ailevi problemlerim, uzun süren toplumsal kargaşa ve şiddet, beni deneysel ortamda direkt bulunmaktan uzunca bir süre ayırdı.

Çalıştığım hiçbir yerde hiç kimseye iki yüzlü davranmadım. Ama karşımdakinin söylediklerimi anlamadığı kanısına kapıldı isem, ısrar etmekte bir mana görmedim. Her zaman doğrunun, liyakatli ve ehil olanın, yasaların yanında oldum. Birinci endişem her zaman farmakoloji ve bilimsel çalışmalar olmuştur. Ama siyasi ortama, toplumsal problemlere tümüyle bigane değildim. Katılmam, kenarda bir seyirci mertebesini aşmamıştır. Düşüncelerimi gizlemedim.

Oniki Mart'a gelinceye kadar, Departmanda herkes farmakoloji ile, ufak tefek kişisel yol açma gayretlerini tabii sayarsak, meşguldü. Benim kimseden sakladığım bir görüşüm, hareketim yoktu. Ama 12 Mart Departmanın havasını zedeledi. Bunun yarattığı rahatsızlıkla Bursa'ya nakloldum. Kimseye küsmeden ve araya mesafe koymadan. Bursa'da iyi bir departman kurmağa çalıştık. Sanırım kurduktuk. Departmanı donatmak hususunda çok gayret sarf ettik. Ama yönetimler de bize anlayışlı davrandılar. Katkısı olanlara teşekkür borçluyuz. İşimizi iyi yapmamıza gösterdikleri destekten, bize olan güvenlerinden ötürü. Ülkemizdeki en iyileri departmana getirmeyi düşündük, ama buna yeterli desteği bulamadık.

Oniki Eylül'ü Bursa'da karşıladık. Doğrusu bu hem üniversite ve ham de ülke bakımından çok hatırlamak istemediğim bir dönemdir. Hem öncesi ve hem de sonrası; gerek üniversiteler ve gerekse de ülke için birçok utanılacak sahne ve kayıp yılları içeren bir dönemdir.

Bütün akademik yaşamım boyunca, herkese ehliyet ve liyakatine göre ne verilmesi gerekiyorsa onu vermeğe çalıştım. Departmanımda bulunanların iyi yetişmesi için, layık oldukları unvan ve dereceleri almaları için,

kendi çocuklarımın öğrenimlerine gösterdiğim ilgi ve gayretin daha fazlasını gösterdim.

Kırk yıl ve daha fazlasının sonunda geriye baktığımda, Türk bilim adamlarının kapasitelerinin altında bir performansa zorlandıkları kanaatini taşıyorum. Üniversiteler ne zaman gerçekten bir üniversite olduklarını fark edinceye kadar, hükümetler üniversiteden ne beklenmesi gerektiğini anlayıncaya kadar (üniversiteler ve ülkenin yöneticileri için, verilen akademik unvanlar, birer hisse senedi gibidir. Borsada değerlerini birçok defa katlayacakları ve ülkenin en yüksek artık değer yaratan uzun vadeli yatırımları olarak kabul edilmeli ve ona göre davranılmalıdır. Bunu yaratacak en uygun kurumsallaşma sağlanmalıdır.), nihayet öğretim üyeleri üniversitede kazanılan unvanları yasaların tanımladığı şekil ve tarzda almanın ötesinde, gelişmiş bir ülkenin öğretim üyesinin biyografisi ve bibliyografisine baktıklarında, kendilerini onlara yakın, ve/veya üstünde hissettikleri zaman bu unvanların kazanılmış olacağına bilincine vardıkları zaman (öğretim üyeleri için unvanları birer banknot gibi kabul edilmelidir. Arzettiğiniz zaman satın alma gücü nedir ve dışarılarda verdiğiniz zaman geçerli ve değerli bir kağıt mıdır?); gerçek performanslarını göstereceklerdir. Bütün aksaklıklara rağmen, Türkiye'de üniversiteler ülkenin en akıllı ve en iyi yetişmiş kadrolarına sahiptir. Sosyal yapı gelişmelerini engellemektedir. Bilindiği üzere cahillik ve aptallıkta sâri (readily communicated) bir fenomendir. Üniversiteler aslında, serbest düşünce ve tartışma sağlayarak, bunun kırıldığı ve ülkeye liderlik yaptığı yerlerdir.

Selam ve saygılarımla,

Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerleri Prof. Dr. Orhan Altinkurt" toplantısı 8-10 Mart 2006 tarihinde Uludağ'da yapıldı

Doç. Dr. Kansu BÜYÜKAFŞAR

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi
Farmakoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Türk Farmakoloji Demeğinin düzenlediği Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerleri Programı kapsamında yapılan merhum Prof. Dr. Orhan Altinkurt adına düzenlenen toplantı, ülkemizin turizm cennetlerinden Bursa, Uludağ'da yapıldı. Bilimsel oturumlar öncesi, Prof. Dr. Orhan Altinkurt hocamız, Prof. Dr. Melih Altan'ın rahatsızlığından dolayı Prof. Dr. Tanju Özçelikay tarafından tanıtıldı. Hocamızın 27 yıllık akademik hayatı boyunca çok sayıda lisans ve lisansüstü öğrenci yetiştirdiği, onlara bilimsel araştırma kültürünü aşıladığı, sürekli olarak bir öğrenme çabasında olduğu ve ciddi dış görünüşünün aksine, oldukça babacan ve yufka yürekli bir hoca olduğu anlatıldı. Ayrıca onunla yaşanan anılardan da bahsedildi. En ilginç olanlarından biri de, Prof. Dr. Tanju Özçelikay'ın hocayla trafikte yaşadığı olaydı.

Bu toplantıda 5 genç arkadaşımız, yaptıkları çalışmaları bizlerle paylaştı. İlk günün akşamında birinci

konuşmacı Dr. Nilüfer Turan Dural, "**3-nitropropiyonik asidin sıçan kalbinde kimyasal ön koşullayıcı etkileri**" adlı çalışmasını sundu. Sunumunda rahat görünen ve güzel bir takdim yapan Dr. Turan Dural, ön koşullamanın kalp üzerindeki etkilerinden ve 3-NP'nin ön koşullayıcı etkisinin olası mekanizmalarından bahsetti. İlk günün akşamından sırasını savmanın rahatlığıyla, Nilüfer sosyal etkinliklere de doyasıya katıldı. Bir gün sonra Dr. Arzu Onay Beşikçi, "**Kalp hastalıklarında metabolik yaklaşımlar: Trimetazidinin ve alfa lipoik asidin metabolik etkileri**" adlı sunumunu gerçekleştirdi. Veri eksikliğine rağmen, Dr. Onay Beşikçi'nin sunum tarzı, heyecanı ve beden dilini çok iyi kullanması, etkileyiciydi. Konuşmasında diyabette yakıt yollarının glukoz tüketmek yerine daha fazla oksijen kullanmasına rağmen yağ asidi yolağına kaydığı ve bunun diyabette hücrenin daha fazla oksijen tüketmesine neden olduğu, böylece sürekli daha fazla oksijen ihtiyacının karşılanmasında

Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerleri Prof. Dr. Orhan Altinkurt" toplantısı 8-10 Mart 2006 tarihinde Uludağ'da yapıldı

oluşacak olası aksaklığın, hücre harabiyetiyle ilişkili olabileceğinden bahsetti. Ayrıca, daha az oksijen tüketen ve böylece hücreyi hipoksizde korumaya çalışan glukoz kullanım yolağının, yeniden çalışmasını sağladığı iddia edilen trimetazidin adlı bileşiğin etkileri tartışıldı. Bir diğer konuşmacı, sempatik ve beyefendi kişiliği ile Karadeniz Teknik Üniversitesinden Dr. Murat Kesim oldu. Oldukça kapsamlı çalışmasında **"Paraoksetinin kan glukoz düzeyinde yaptığı değişikliklerin olası mekanizmalarının araştırılması"** adlı konuşmasını yapan Dr. Kesim, esasen antidepresan olarak kullanılan paroksetin adlı ilacın, kan şekerini düşürücü etkisinin serotonerjik yolağın aktivasyonundan kaynaklanabileceğini, ancak diğer başka mekanizmaların da bu olaya karışabileceğini ileri sürdü. Dördüncü konuşmacı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Anabilim Dalından Dr. Rezzan Gülhan Aker, **"Sistemik ve intrakortikal fenitoin uygulamasının iki farklı genetik absans epilepsi modelinde diken ve yavaş dalga deşarj oluşmasına etkisi"** adlı sunumunu yaptı. Epilepsi konusunda oldukça deneyimli bir anabilim dalında çalışıyor olmanın verdiği güven ve rahatlıkla başarılı bir sunum yapan Dr. Gülhan Aker, iki genetik tür (GAERS ve WAG/Rij sıçanları)

üzerinde lokal (intrakortikal) ve sistemik (i.p.) uygulanan fenitoin'in etkilerini karşılaştırdığı deneylerini anlattı ve güzel bir video gösterisi ile çalışmasını zihinlerimize kazıdı. Son konuşmacı, Maltepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Anabilim Dalından Dr. Esra Sağlam, **"Serotonerjik ve noradrenerjik sistem üzerine etkili bazı antidepresanların deneysel alkol kesilme sendromu üzerine etkileri"** adlı konuşmasında söz konusu ilaçların alkol kesilme sendromunda terapötik değerlerinin olabileceğini ifade etti. İlginç olan, daha güçlü serotonin geri alım blokörü olmasına rağmen, essitalopramın fluoksetine göre alkol kesilme belirtilerini daha az hafiflettiğinin gösterilmesiydi. Diğer taraftan video gösterisinde alkolik sıçanların inanılmaz şiddetli tepki verdiği 1 dk'lık odyojenik uyarı boyunca nefeslerimizi tutup bu ıstırabın bitmesini bekledik ve sürenin sonunda derin bir oh çektik. Dr. Sağlam'ın verilerine eleştiriler gelince, oldukça yoğun öğrenci ders programının olmasından ve bir anlamda vakıf üniversitelerinin bilime bakış açısından yakındı. Buna rağmen, Prof. Dr. Burhan Kıran hocamızın o her zamanki tecrübe ve kıvrak entelektüelliğinin bir sonucu olarak, yerinde saptamalarından ve bir anlamda eleştirilerinden kaçamadı.

Farmakoloji Eğitiminde Kuşaklararası Bilimsel Etkileşme Seminerleri Prof. Dr. Orhan Altinkurt" toplantısı 8-10 Mart 2006 tarihinde Uludağ'da yapıldı

Bu toplantının önemli bir özelliğinin Farmakoloji biliminde 40. yılını doldurmuş yıllarını bu uğurda ve sevdada tüketmiş, Veli Nimetlerimiz, hocalarımıza şükran plaketterinin verilmesi oldu. Fikir babası Prof. Dr. Nurettin Abacıoğlu'na ne kadar teşekkür etsek azdır. Ayrıca, Derneğimiz Yönetim Kurulunu başta başkanı Prof. Dr. Mehmet Melli'ye de, gelen bu öneriye olumlu cevap vermesinden dolayı çok teşekkür ederiz. Bu anlamlı törende oldukça duygusal anlar yaşandı. Hepimiz çok etkilendik ve böylesi müstesna topluluğun birer üyesi olmaktan çok, ama çok gururlandık. Ne mutlu farmakolojiye gönül verenlere...

Bu günün anlamına uygun olarak takdim edilen plaketterde dikkati çeken bir nokta, 40. yıl logosuydu. Amblemin ve plaketterin tasarımı, Prof. Dr. Hakan Orer'e aitti ve yine yaratıcılığını kullanarak harika bir logo hazırlamıştı. Eline sağlık Hakan... Bu arada şimdiki amblemimizle ilgili olarak, kurucu üyelerimizin mahkemede ifade vermelerinin öyküsünü Prof. Dr. Aslı Özer hocamızdan uzun uzun dinledik. Umarız hocamız bu güzel anıları bültenin ilerleyen sayılarında genişçe anlatır. Bu toplantıda, her zamanki gibi, farmakologların ne kadar yetenekli oldukları bir kez daha görüldü. Kayakta inanılmazları (!) başaranlar (Prof. Dr. N. İhsan Kalyoncu gibi), gece etkinliklerinde mikrofonu bırakmayan ve bize Türk Sanat Müziği keyfi yaşatan Prof. Dr. B. Faruk Erden ve Timur Selçuk klasiklerini kendine özgü tarzıyla yeniden yorumlayan Prof. Dr. Aydın Erenmemişoğlu (detone olmasına rağmen fedakârca söylemeye devam etmiştir) ve oyun pistinde

geç vakitlere kadar sürekli dans eden ve bu konuda liderliği bırakmayan Ege'ninin zarif incileri, Prof. Dr. Sibel Göksel ve Doç Dr. Mehtap Çınar, her zamanki gibi organizasyon başarısıyla Doç. Dr. Bahar Tunçtan ve ayrıca bir klasik olan M. Ali Yıldız'ın sunumunda çok ince mezenterik arter dallarının ring olarak asılmasını gösteren sunumunda yapılan mikromanüplasyon başarısı, arka tarafta bulunan ve kafaları sıcak şarabın etkisiyle iyi olan bir grup topluluğun çılgınca alkışı, bu toplantının unutulmazları arasına girmiştir. Sonuç olarak çok başarılı, keyifli ve bilimsel olarak doyurucu bir toplantı daha tamamlanmış oldu. Başta toplantıyı organize eden Seyahat Acentası'na olmak üzere emeği geçen herkese teşekkürler...

Yeniden bir başka toplantıda hep beraber olmak üzere, esenlikler, sevgiler ve saygılar.

Kırkıncı Yıl Logosu

Prof.Dr. Hakan S. ORER

TFD Saymanı
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
Farmakoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Bu yıl TFD'nin 40. Yılı'nı kutluyoruz. İngiliz Farmakoloji Derneği 75. Yılı'nı kutluyor, Amerikan Farmakoloji Derneği ise 2 yıl sonra 100. Yılı'nı kutlayacak. Kuruluşların kökleşip, derinleşmesinde geçen zamanın önemi büyük. Kırk yıl, bir fincan kahvenin hatırı, arkadaşlıkların derinliği, olgunluk ve dinginleşmenin ölçüsü. Dilimizde deyim zenginliği ile ifadesini bulan "kurumsallaşmış" bir süre.

Farmakoloji camiası açısından da 40 yıl bir dönüm noktası olmalı. Bu tarihe not düşmek için bir logo yapma düşüncesi uzun yönetim kurulu toplantılarında aklıma düştü ve 40 yıllık farmakologlara plaket verilmesi görüşmeleri arasında yavaş yavaş berraklaştı ve bu logo ortaya çıktı.

Kırk yıldır Türk Farmakologları olarak, ustalarımızın açtığı yolda ilerleyerek bilginin sınırlarını genişletiyoruz. 1620'de Sir Francis Bacon, deney yaparak bilinmeyen şeylerin bilinebileceğini iddia ettiği "Instauratio Magna, Novum Organum" adlı eserini yayınladı. Mesleğimizin deneysel yönünü bu anlamda Bacon'a borçluyuz. Kitabın kapağında, bilinen dünyanın sınırlarını aşmak için, Herkül'ün sütunları arasından uzaklara yelken açan gemiler temsil edilmekteydi. Herkül'ün sütunları, eski dünyanın sınırı olarak kabul edilen Cebelitarık Boğazı'nın iki yakasında yükselen yalçın kayalar, ötesi korku ve bilinmezlikle dolu, ulaşılmaz bir evrendi.. Bu kapıdan geçmeye ilkin, Novum Organum'un basılmasından 100-120 yıl kadar önce yeni dünyaları keşfetmeye çıkan kaşifler cesaret etti. Şüphesiz Bacon da bilim adamını bu kaşiflere benzeterek kitabın kapağına "multi pertransibunt et augebitur scientia*" diye yazdı. Gerçekten de bilim böyle bir yolculuk değil midir? Fırtınalı denizlere dayanabilecek gemiler yapmak ve bilinmezliğin puslu-karanlık dünyasına girmeye cüret etmek. Var olan sınırları tanımamak, kalıpları yıkmak ve sonsuza kadar gerçeğe, daha derin gerçeğe yaklaşmak, yaklaşmak..

Yine de hatırlatmakta fayda var, zaman içinde karşımıza hep yeni Herkül'ün sütunları belirecektir.. Bacon da, kitabını İngiltere Kralı I. James'e ithaf ederken

"Bizi esenliğe götüren siz majesteleri gibi parlak ve selim bir yıldızımız varken, hangi sebeple kendini Herkül'ün sütunları gibi yetkili gören birkaç kişi buradan öteye yelken açmayı ve keşfetmeyi yasaklayabilir?" diye sormaktadır. Akademik kemikleşme, kurumsallaşmanın yanısıra, köreltici bir etki de yapmaktadır. Oysa bilimsel buluşlar her zaman merak edip, cüret gösteren araştırmacılar tarafından yapıldı. Şimdiye kadar Amerikan Farmakoloji Derneği üyeleri arasından 12 kişi Nobel aldı. Yine, bir Nobel ödüllü Sir Henry Dale İngiliz Farmakoloji Derneği kurucuları arasındadır. Farmakoloji, tıp bilimleri içinde, "bilinmez" in bilinmesine en fazla katkı yapan dallardan biridir. Bizim içimizden bu sütunların ötesindeki bilinmezliğe meydan okuyan birileri her zaman çıkacaktır. Buna hiç şüphe yoktur.

Bacon, F. The New Organon, Cambridge Texts in the History of Philosophy, Ed. L. Jardine, M. Silverthorne, Cambridge University Press, Cambridge, 2000

**: Birçokları bu kapıdan geçti ve bilimin sınırlarını genişletti.*

Türk Farmakoloji Derneği Farmakoloji Eğitim Sempozyumları Programı

"Genetik Araştırmalarda Kullanılan Yöntemlerin Farmakoloji'de Uygulamaları"

2 Haziran 2006 tarihinde Van'da düzenlenecek

"Farmakoloji Eğitim Sempozyumları"nın onüçüncüsü 2 Haziran 2006 tarihinde Van'da düzenlenecektir. Toplantı Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bardakçı Kampusu Sosyal Tesislerin Toplantı Salonu'nda yapılacaktır.

Konaklanacak otelin adı ve adresi: Akdamar Oteli, Maraş Caddesi, 65200, VAN

Konaklama ücretleri (%18 KDV dahil):

1 kişilik odada kişi başı / 1 gece	40 YTL
2 kişilik odada kişi başı / 1 gece	30 YTL
3 kişilik odada kişi başı / 1 gece	25 YTL

Ailesi ile aynı odada kalan çocuklar için 0-6 yaş grubu çocuklar ücretsizdir. Konaklama ücretine kahvaltı dahildir.

Toplantıya katılmak isteyenlerin en geç 22 Mayıs 2006, Pazartesi tarihine kadar, aşağıda verilen isim veya hesap numarasına konaklama ücretlerinin tamamını yatırmaları ve aşağıdaki formu doldurarak, dekontun fotokopisi ile birlikte aşağıdaki adrese faks, posta veya e-posta ile göndermeleri gerekmektedir; ödeme yapmayanların rezervasyonları yapılmayacaktır. 26 Mayıs 2006, Cuma akşamına kadar yapılacak olan rezervasyon iptallerinde konaklama ücretinin tamamı geri ödenecektir; bu tarihten sonra yapılacak olan rezervasyon iptallerinde ise konaklama ücretinin %50'si geri ödenecektir.

Ulaşım:

Van'a uçakla gelecek olan katılımcıların havaalanından otellerine ve dönüşlerinde otellerinden havaalanına transferleri sağlanacaktır.

Pegasus Havayollarının hergün İstanbul-Van ve Ankara-Van seferleri vardır.

Tarife:

Istanbul-Van	7.20 (kalkış)
Ankara-Van	9.15 (kalkış)
Van-Istanbul	11.50 (kalkış)
Van-Ankara	11.50 (kalkış)

Karayoluyla gelecek olan katılımcıların Prof.Dr. Hülya Özdemir'e e-posta (hulyaozdemir@yyu.edu.tr veya ozdemir_hulya23@hotmail.com), telefon ya da faksla Van'a geliş tarih ve saatlerini bildirdikleri takdirde otellerine transferleri sağlanacaktır.

Türk Farmakoloji Derneği
Farmakoloji Eğitim Sempozyumları Programı
Genetik Araştırmalarda Kullanılan Yöntemlerin
Farmakoloji'de Uygulamaları
Van

Adı Soyadı
Ünvanı
Üniversite Fakülte
Yaş (ay/yıl/gün)
Adres
Tel (İş) **Tel (GSM)** **Faks** **E-mail**

Konaklama 1 Haziran 2 Haziran 3 Haziran
 Tek kişilik oda istiyorum 2 kişilik oda istiyorum 3 kişilik oda istiyorum

Odami şu kişilerle paylaşmak isterim:

Ulaşım

Geliş Tarihi **Ayrılış Tarihi**

Ödeme Hesabım

Konaklama Ücreti gece kişilik odada xYTL **Toplam** YTL
Ödenmesi Gereken T.L. belirtilen verilen hesaba yatırılmıştır.

Önemli Tarihler

Konuşmacılar için son başvuru tarihi : 22 Mayıs 2006, Pazartesi
Rezervasyon iptalleri için son başvuru tarihi : 26 Mayıs 2006, Cuma

Prof. Dr. Hülya Özdemir

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı, 65200-VAN
Tel. (İş): 0 432 2150470 /1259; 0 432 2145682 Tel (GSM): 0 532 2455888; 0 505 8555330
Faks: 0 432 21683 34; 0 432 2167519
e-posta: hulyaozdemir@yyu.edu.tr veya ozdemir_hulya23@hotmail.com

Hesap Numarası

Hülya Özdemir adına Türkiye İş Bankası Van Şubesi (8900) 0894286 no'lu hesap

Türk Farmakoloji Derneği
Farmakoloji Eğitim Sempozyumları Programı
Genetik Araştırmalarda Kullanılan Yöntemlerin
Farmakoloji'de Uygulamaları
Van

BİLİMSEL PROGRAM

2 Haziran 2006, Cuma

08.30- 09.30	Kayıt
09.30	Açılış konuşmaları
10.00	Kahve arası
10.20-11.00	Farmakogenetik/genomik araştırmalar ve tıpta uygulamaları Prof. Dr. A. Şükrü Aynacıoğlu Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji AbD
11.00-11.40	Farmakogenetik çalışmalarda temel yöntemler Doç. Dr. Melih Ö. Babaoğlu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji AbD
11.40-12.00	Tartışma
12.00-14.00	Öğle Yemeği (Üniversite Sosyal Tesisleri)
14.00-14.40	Genotipleme çalışmalarında kullanılan ileri teknolojik yöntemler Prof. Dr. Mehmet Alikashifoğlu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik AbD
14.40-15.20	Haplotip ve bağlantı (linkage) analizi Doç. Dr. A. Nurten Akarsu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AbD Gen Haritalama Laboratuvarı
15.20-15.40	Ara
15.40-16.20	İfade (ekspresyon) analizinde mikrodizilim teknolojisinin kullanılması Doç. Dr. Hilal Özdağ Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü
16.20-17.00	Tartışma ve Kapanış
20.00	Akşam yemeği (Üniversite Sosyal Tesisleri, Havuzbaşı)

Van Toplantımızın 1 Haziran 2006 tarihinde başlaması ve 4 Haziran 2006 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.

GENEL PROGRAM

1 Haziran 2006, Perşembe

11.15	Konukların havaalanından ve otobüs terminallerinden transferleri.
12.30	Otelde dinlenme ve yerleşme
12.30	Çarşıda serbest program
14.00	Müzesi ziyareti ve çarşıda serbest program.
19.00	Van kalesi girişi (Eski Tuşpa), Van Evleri Gezisi ve gün batımının seyri.
20.00	Akşam yemeği ve otele dönüş

2 Haziran 2006, Cuma

Toplantımızın bilimsel programı yukarıdadır.

3 Haziran 2006, Cumartesi

07.00	Sabah kahvaltısı
8.00-11.00	Hoşap Kalesine hareket, Hoşap Kalesi gezisi ve ayrılış
12.00	Çavuştepe Kalesi gezisi
13.30	Öğle yemeği (Van gölü kenarında bir lokantada)
15.00	Akdamar adasına tekne ile hareket
16.00	Akdamar kilisesi gezisi
19.00	Akdamar adasından ayrılış
20.00	Akşam yemeği (Tamara Oteli, Ocakbaşı)

4 Haziran 2006, Pazar

8.00	Van kahvaltısı evinde sabah kahvaltısı
8.30	Otelden ayrılış için hazırlık
9.30	Konukların havaalanı ve otobüs terminallerine transferleri

Bilimsel Toplantılar

The 15th IUPHAR World Congress of Pharmacology (IUPHAR 2006)

2-7 Temmuz 2006, Pekin, Çin

Önemli not: Üyelerimizin bu kongreye katılımını temin edebilmek amacıyla yapılan organizasyon duyurusuna, derneğimizin web sayfasından ulaşabilirsiniz!

TÜBİTAK Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü

2006 Yılı Kursları

• Moleküler Biyoloji Yöntemleri Uygulamalı Eğitim Kursu

1-5 Mayıs 2006

başvuru için: Dr. Aslı Kumbasar,

e-posta: kumbasar@gmbae.tubitak.gov.tr

• Hücre füzyonu yöntemi ile monoklonal antikör üretimi uygulamalı eğitim kursu

5-9 Haziran 2006

başvuru için: Doç. Dr. Selma Öztürk

e-posta: sozturk@gmbae.tubitak.gov.tr

• Enzim karakterizasyonu ve stabilizasyonu. IX. Uygulamalı Eğitim Kursu

10-14 Temmuz 2006

Başvuru için: Dr. Dilek Coşkun Öztürk

e-posta: dcozturk@gmbae.tubitak.gov.tr

Not: Bu kapsamda Haziran – Ağustos 2006 tarihleri, arasında farklı konularda 5 kurs daha düzenlenmektedir. Ayrıntılı bilgi için: www.gmbae.gov.tr/kurslar/2006

19th European Neuropsychopharmacology Congress

16-20 Eylül 2006, Paris, Fransa

Ayrıntılı bilgi ve bilimsel program için: www.ecnp.nl

Türk Fizyolojik Bilimler Derneği, 32. Ulusal Fizyoloji Kongresi

18-22 Eylül 2006, Denizli

Pamukkale Üniversitesi, Kongre Kültür Merkezi.

Duyurulmasını istediğiniz ulusal ya da uluslararası bilimsel bir aktivite varsa, lütfen bülten yayın komisyonuna bildiriniz

E-posta adresimiz: info@tfd.org.tr

Literatürden

Brain aromatase expression after experimental stroke: Topography and time course

Journal of Steroid Biochemistry & Molecular Biology 2005 Jun;96(1):89-91.

Short communication

H.V.O. Carswell a,*, A.F. Dominiczak b, L.M. Garcia-Segura c, N. Harada d, J.B. Hutchison e, I.M. Macrae a

a Wellcome Surgical Institute, Division of Clinical Neuroscience, University of Glasgow, Glasgow G61 1QH, Scotland, UK

b BHF Glasgow Cardiovascular Research Centre, University of Glasgow, Western Infirmary, Glasgow G11 6NT, UK

c Cajal Institute, E-28002 Madrid, Spain

d Fujita Health University, Toyoake, Aichi 470-1192, Japan

e Babraham Institute, Cambridge CB2 4AT, UK

Çeviren: Doç. Dr. E. Pelin KELİCEN

Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmakoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Deneyisel inme sonrası beyin aromataz ekspresyonu: Topografisi ve zamana bağlı seyri

Özet

Aromataz, sitokrom p450 aromataz (P450 arom; CYP 19) enzim ailesinin bir üyesidir ve androjen prekürsörlerden estrogen biyosentezini katalizler. Beyin aromatazının nörotoksik hasar sonrası ekspresyonunun arttığı ve lokal östrojen üretimi yoluyla sinir koruyucu rol oynadığı gösterilmiştir. Bu çalışmada deneyel inme (middle cerebral artery occlusion, MCAO) sonrasında artan beyin aromataz ekspresyonunun topografisi ve zamana bağlı seyri incelenmiştir. Ovaryektomili inmeye yatkın spontan hipertansif sıçanlara (IYSHS) elektrokoagülasyon ile MCAO uygulanmıştır. İmmünohistokimyasal veriler beyin aromataz ekspresyonunun kortikal penumbra/periinfarkt kuşakta

24 saat ile 8 gün süresince arttığını, 2 saat ve 30 gün sonrasında herhangi bir artış olmadığını göstermiştir. Çift işaretleme çalışmaları aromataz ekspresyonundaki artışın astrositik düzeyde de eşlik ettiğini göstermiştir. Bu çalışma da, yerleşim (penumbra/periinfarkt kuşak), zaman (24 saat içinde) ve hücresel lokalizasyon bakımından (astrositik) bu enzim proteininin ekspresyonundaki artışın, deneyel inme sonrasında penumbra lokal östrojen sentezlenerek hücre canlılığını korumada potansiyel önemi gösterilmiştir.

Giriş

Ovaryektomili sıçanlara MCAO'ndan önce 17- β östradiol uygulamasının iskemik hasarı azalttığı pek çok çalışmada gösterilmiştir. Endojen östrojenin sinir korumadaki önemi ve iskemik hasarda oluşturduğu azalma, östrojen reseptör antagonisti ICI 162,780 ve aromataz inhibitörü fadrozolla yapılan çalışmalarla desteklenmiştir. Ayrıca, nörotoksin enjeksiyonuna cevap olarak beyinde aromataz ekspresyonunda artış olduğu bildirilmiştir.

çalışmada, deneyel inme sonrasında (MCAO) beyinde aromataz ekspresyonunda artış olup olmadığı,

bu artışın zamana bağlı seyri ve hücrelerin canlılığını sürdürmeleri ile ilişkili olup olmadığı incelenmiştir. İnsanlardaki inmeyle benzerlikler göstermeleri nedeniyle bu araştırmada inmeye yatkın spontan hipertansif sıçanlar kullanılmıştır. Sıçanlar endojen östrojen seviyelerinin yüksek olduğu pro-östrus dönemindedirler.

Metod ve sonuçlar

Üç-dört aylık overektomili dişi İYSHS'larda kortikal infarkt alanı yaratmak amacıyla elektrokoagülasyonla sol distal MCAO uygulanmıştır.

Paraformaldehitte fiske edilmiş parafine gömülü kesitlerin immünohistokimyasal analizinde septumun koronal seviyesi ve posterior hipokampus 1:100 oranında tavşan anti-aromataz antikoruna tabi tutulmuştur. İmmünohistokimyasal veriler beyin aromataz ekspresyonunun kortikal penumbra/periinfarkt kuşakta 24 saat ile 8 gün süresince arttığını, 2 saat ve 30 gün sonrasında herhangi bir artış olmadığını göstermiştir.

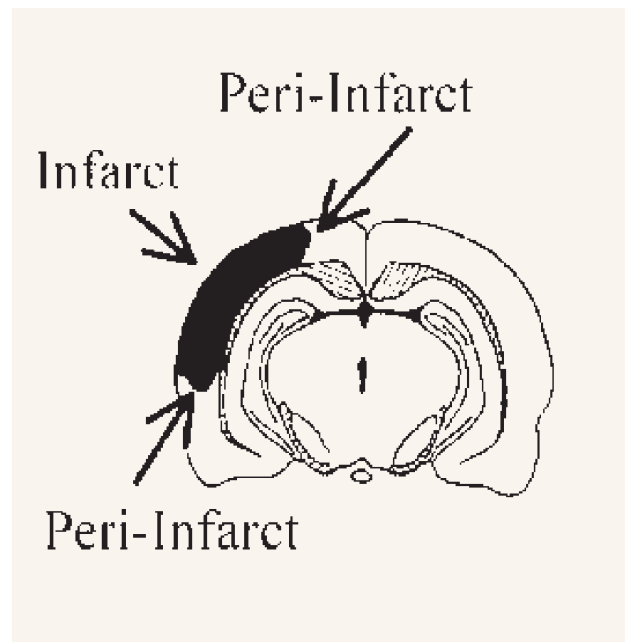
İnsan plasenta dokusu pozitif kontrol olarak kullanılmış ve boyama pozitif olarak gösterilmiştir. Floresan çift işaretleme immünohistokimyasal çalışmalarında bazı astrositik aromataz artışına rastlanmıştır.

Tartışma

Bu çalışmadaki anahtar bulgu inme sonrasında beyin aromataz seviyesinin yükselmesi ve bu ekspresyonun seyir ve zamanının hücre canlılığında potansiyel rol oynadığı şeklindedir. Artan aromataz ekspresyonun penumbral/periinfarkt alanda hasarlı hücrelerin canlılıklarını devam ettirdiği bölgede ve daha sonra geridönüşümsüz hasarın gözlendiği infarkt alanına doğru geliştiği bulunmuştur. Aromataz ekspresyonunun MCAO'dan 24 saat ile 8 gün sonra gözlenmiş, 2 saat ve 30 gün sonra gözlenmeyişi aromatazın lokal östrojen sentezi yoluyla penumbradaki hücrelerin canlılıklarını sürdürmelerine yardım ettiği düşünülmüştür. Ek olarak, aromataz miktarı nöronları destekleyici glia hücreler olan astrositlerde de artmaktadır. Astrositlerin hasar sonrası östrojen reseptörleri eksprese ettikleri ve östrojen kaynaklı nöron korunmasında rol aldıkları bilinmektedir. Endojen östrojenin nöron koruyucu potansiyeli ile ilgili

verilere literatürde sıklıkla rastlanmaktadır. Aromataz inhibitörü fadrozol'un sistemik uygulaması iskemik ve nörotoksik bileşiklerle indüklenen sinir hasarını şiddetlendirmektedir. Üstelik, intraserebral fadrozol uygulamasının kainat'ın indüklediği sinir hasarında oluşturduğu artış, lokal serebral endojen östrojen sentezinin sinir hücreleri üzerinde koruyucu etkiye sahip olduğunu düşündürmüştür. Bu çalışmada gözlenen aromataz ekspresyonundaki artış, lokal sinir korunması için yeterli östrojen üretimini sağlamaktadır. Bu çalışma sıçanlarda beyin lezyonları sonrasında astrositlerdeki aromataz ekspresyonundaki artışın gözlendiği diğer çalışmalarla uyumludur. Bu nedenle, hasar bölgesinde aromatazın artan ekspresyonu hasarın durdurulması ve sinir hücrelerinin canlılığını sürdürebilmeleri için gerekli endojen cevabın bir parçası olabilir. Aromataz ekspresyonunun artışına katılan muhtemel mekanizmaların, astrositlerde üretildikleri bilinen ısı şoku proteinleri gibi transkripsiyon faktörleri (HSP70), sitokinler ve büyüme faktörleri tarafından indüklenebileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma aromataz proteininin inme sonrasında arttığını gösteren ilk veridir. Aromataz protein ekspresyonundaki artışın yerleşim (penumbra/periinfarkt kuşak), zaman (24 saat içinde) ve hücresel lokalizasyonu (astroitik) bu enzimin, deneysel inme sonrasında penumbrada lokal östrojen sentezleyerek hücre canlılığını korumada potansiyel önemi olduğu gösterilmiştir.

Yeni Üyelerimiz

Dr.Elif YAMAN
İstanbul Ü. Vet. Fak.
Farmakoloji ve Toksikoloji
AbD

Dr.İlker KELLE
Dicle Ü. Tıp Fak.
Farmakoloji AbD

Dr.Ayşe İLBARS
Adnan Menderes Ü. Vet. Fak.
Farmakoloji ve Toksikoloji
AbD

Dr.Murat BOYACIOĞLU
Adnan Menderes Ü. Vet. Fak.
Farmakoloji ve Toksikoloji
AbD

Dr.Ümit KARADEMİR
Adnan Menderes Ü. Vet. Fak.
Farmakoloji ve Toksikoloji
AbD

Dr.Selim SEKKİN
Adnan Menderes Ü. Vet. Fak.
Farmakoloji ve Toksikoloji
AbD

Dr.Nurçin TEKELİ
Gazi Ü. Tıp Fak.
Farmakoloji AbD